

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.3.2015.
COM(2015) 99 final

ANNEX 1

PIELIKUMS

dokumentam

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm

PIELIKUMS

Dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes **Integrēto pamatnostādņu I daļa**

1. pamatnostādne. Veicināt investīcijas

Ienesīgu investīciju līmeņa kāpums Eiropā ir galvenais nosacījums, lai palielinātu pieprasījumu un uzlabotu konkurētspēju un ilgtermiņa izaugsmes potenciālu Eiropā. Galvenie centieni būtu jāvelta tam, lai mobilizētu investīcijām nepieciešamo finansējumu, nodrošinātu, ka finansējums sasniedz reālo ekonomiku, un uzlabotu investīciju vidi.

Būtu pilnībā jāizmanto potenciāls, ko sniedz ES fondi, tostarp Eiropas Stratēģisko investīciju fonds un struktūrfondi, kā arī valsts fondi, kuri palīdz piesaistīt finansējumu tādām investīcijām galvenajās jomās, kas sekmē izaugsmi. Šajā sakarībā izšķiroša nozīme ir tādai fondu pārvaldībai, kas orientēta uz rezultātiem, kā arī inovatīvu finanšu instrumentu plašākai izmantošanai.

Lai nodrošinātu, ka finansējums sasniedz reālo ekonomiku, ir jāpalielina pārredzamība un jāsniedz informācija, jo īpaši Eiropas Investīciju bankas pārraudzībā īstenojot ideju par Eiropas Investīciju konsultāciju centru un Eiropas un valstu līmenī izveidojot pārredzamu projektu sarakstu. Būtiska ir cieša sadarbība ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, jo tā nodrošinātu operāciju raitu norisi, atbilstīgu riska uzņemšanos un maksimālu pievienoto vērtību.

Lai Savienība kā vieta ārvalstu finanšu investīciju veikšanai spētu saglabāt savu pievilcību arī turpmāk, ir būtiski nodrošināt makroekonomikas un finanšu stabilitāti, regulatīvās vides prognozējamību, kā arī atklātību un pārredzamību finanšu nozarē.

2. pamatnostādne. Veicināt izaugsmi ar dalībvalstu strukturālo reformu īstenošanu

Strukturālo reformu vērienīgai īstenošanai dalībvalstu preču un darba tirgos un sociālās labklājības sistēmās ir izšķiroša nozīme, lai stiprinātu un atbalstītu ekonomikas atlabšanu, koriģētu zaudējumus nesošu makroekonomikas nelīdzsvarotību un atraisītu Savienības ekonomikas potenciālu. Tas arī palīdzētu panākt ekonomisko un sociālo kohēziju. Konkurenci veicinošas reformas, sevišķi netirgojamo preču sektorā, labāk funkcionējošs darba tirgus, kā arī uzņēmumu vides uzlabošanās palīdz novērst šķēršļus, kas kavē izaugsmi un investīcijas, un pastiprina ekonomikas pielāgošanās spējas. Dalībvalstīm būtu cieši jākoordinē šādu reformu īstenošana un sava ekonomikas politika būtu jāuzskata par vispārsvērīgu jautājumu, tādā veidā plašākā mērogā maksimāli palielinot pozitīvo ietekmi un pēc iespējas samazinot negatīvo ietekmi.

Būtu jāveic reformas darba tirgos un sociālajā sistēmā, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību, vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu, cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu sociālo pakalpojumu un pabalstu pieejamību. Atbilstīgi nodarbinātības pamatnostādnēs sniegtajām sīkākām norādēm¹ jāveic pasākumi saistībā ar darba tirgus reformām, tostarp algu noteikšanas mehānismiem. Ar pasākumiem legālās migrācijas jomā būtu jāpanāk, ka Savienība kļūst par pievilcīgu galamērķi personām, kurām piemīt talants un prasmes.

¹ Ievietot savstarpēju atsauci uz nodarbinātības pamatnostādnēm.

Lai patērētāji un uzņēmēji Savienībā varētu gūt labumu no preču un pakalpojumu zemākām cenām un plašākas izvēles, būtu jāturpina preču tirgu reformēšana un turpmāka integrēšana. Labāk integrēti tirgi nozīmē to, ka uzņēmumam ir iespēja iekļūt tirgū, kas salīdzinājumā ar vietējo tirgu ir ievērojami lielāks, un līdz ar to – lielākas paplašināšanās iespējas. Konkurētspējīgāki un labāk integrēti preču tirgi var arī palīdzēt ātrāk pielāgoties ekonomikas satricinājumiem un iegūt pret tiem noturību.

Būtu jāturpina centieni, kas tiecas vienkāršot regulatīvo vidi, kurā darbojas uzņēmumi, – cita starpā jāveic valsts pārvaldes modernizācija, jāveido lielāka pārredzamība un jāapkaro korupcija, nodokļu nemaksāšana un nelikumīga nodarbinātība, jāuzlabo tiesu sistēmu neatkarība, kvalitāte un efektivitāte, kā arī līgumu izpilde un jāievieš efektīvi funkcionējošs maksātspējas regulējums.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un digitālā ekonomika ir nozīmīgi dzinējspēki, kas sekmē ražīgumu, inovāciju un izaugsmi visās ekonomikas nozarēs. Privāto investīciju veicināšana pētniecībā un inovācijā būtu jāpapildina ar padziļinātām reformām, kuru mērķis ir modernizēt pētniecības un inovācijas sistēmas, uzlabot sadarbību starp publiskā sektora iestādēm un privāto sektoru un vispārējos pamatnosacījumus tādu uzņēmumu izveidei, kuri arvien vairāk balstīti uz zināšanām. Palielinot pētniecībā un inovācijā veikto publisko investīciju kvalitāti, uzlabosies arī publisko finanšu kvalitāte.

3. pamatnostādne. Novērst tos galvenos šķēršļus Savienības līmenī, kas kavē izaugsmi un nodarbinātību

Vienotā tirgus turpmāka integrācija, konkurences palielināšana un uzņēmējdarbības vides uzlabošana ir svarīgākie soļi, kas jāspēr, lai Eiropa šķistu pievilcīga gan vietējiem, gan ārvalstu uzņēmumiem. Lai Eiropā palielinātu ražīgumu, ir jāpaplašina inovācijas un jāveido lielāks cilvēkkapitāls, kā arī jānodrošina integrēts labi funkcionējošs digitālais vienotais tirgus. Ja patērētāji un uzņēmumi plašāk izmantos informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, būs iespējams ātrāk izveidot digitālo Eiropu bez robežām un palielināt ražīgumu.

Labi funkcionējoša finanšu nozare ir izšķiroši nozīmīga ekonomikas netraucētai darbībai. Pilnībā būtu jāīsteno stingrāki regulatīvie un uzraudzības noteikumi un patērētāju aizsardzība finanšu tirgus un finanšu iestāžu darbības jomā. Ir jāveic pasākumi, lai Eiropā izveidotu ilgtspējīgu vērtspapīrošanas tirgu, kas uzlabos Savienības banku efektīvas finansēšanas spējas. Pamatojoties uz vienotajā tirgū gūtajiem sasniegumiem saistībā ar finanšu pakalpojumiem un kapitālu, ir jāizveido patiesa kapitāla tirgu savienība.

Spēcīgas enerģētikas savienības izveidei būtu jānodrošina cenas ziņā pieejama, droša un ilgtspējīga energoapgāde uzņēmumiem un mājāsaimniecībām. Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam līdz 2030. gadam un pāreja uz resursu ziņā efektīvu mazoglekļa ekonomiku būtu jāīsteno tā, lai cita starpā tiktu veiktas reformas pieprasījuma un piedāvājuma jomā. Tādēļ enerģētikas un transporta nozarei ir jāvelta īpaša uzmanība.

Savienības tiesību aktos būtu jākoncentrējas uz tādiem aspektiem, kas visefektīvāk risināmi Eiropas līmenī, un šādu aktu sagatavošanā būtu jāņem vērā to ietekme ekonomikas, vides un sociālajā jomā. Radot vienlīdzīgus konkurences apstākļus pāri robežām, palielinot regulējuma paredzamību un pilnīgā ievērojot konkurences noteikumus, būs iespējams piesaistīt vairāk investīciju. Labāk funkcionējoša un paredzamāka uzņēmējdarbības vide ir īpaši svarīga tīklu

nozarēs, kam raksturīgs ilgs investīciju horizonts un lielas sākotnējās investīcijas. Turpmāk būtu jāpilnveido iekšējā tirgus ārējā dimensija.

4. pamatnostādne. Sekmēt stabilākas un izaugsmei labvēlīgākas publiskās finanses

Publisko finanšu stabilitāte ir nozīmīgs nosacījums izaugsmei un darbvietu izveidei. Fiskālā stabilitāte ir būtiska, lai nodrošinātu investoru uzticību un fiskālās manevrēšanas iespējas, kas nepieciešamas, lai novērstu negaidītu notikumu attīstību un maksimāli palielinātu publisko finanšu pozitīvo ieguldījumu ekonomikā. Dalībvalstīm būtu ilgtermiņā jānodrošina kontrole pār budžeta deficīta un parāda līmeni. Fiskālā politika jāīsteno uz Savienības tiesisko regulējumu balstītā satvarā, ko papildina pienācīga valsts budžeta kārtība. Fiskālajai politikai būtu jāatspoguļo ekonomiskā situācija un ilgspējas riski dalībvalstu līmenī, kā arī jānodrošina ekonomikas politikas efektīva koordinēšana un saskaņota fiskālā nostādne visā Savienībā un euro zonā, izmantojot fiskālo telpu, ja tāda ir pieejama, lai atbalstītu izaugsmi un investīcijas.

Izstrādājot un īstenojot budžeta konsolidācijas pasākumus, stratēģijās prioritāte būtu jāpiešķir izaugsmei veicinošiem izdevumu posteņiem tādās jomās kā izglītība, prasmes un nodarbinātība, pētniecība, attīstība un inovācija, investīcijas tīklos, kas labvēlīgi ietekmē ražīgumu, piemēram, ātrdarbīgā internetā, enerģētikas un transporta tīklu starpsavienojumos un infrastruktūrā. Izdevumu reformām vajadzētu būt vērstām uz valsts pārvaldes efektivitātes uzlabošanu; tās var īstenot, piemēram, veicot izdevumu pārskatīšanu, lai ilgtermiņā nodrošinātu publisko finanšu ilgspēju.

Izdevumu reformas, kas veicina efektīvu resursu sadalījumu, lai atbalstītu izaugsmi un nodarbinātību, vienlaikus saglabājot kapitālu, būtu jāpapildina ar ieņēmumu sistēmu modernizāciju. Būtu jāizveido kopējā konsolidētā uzņēmumu ienākuma nodokļa bāze. Darbaspēka nodokļu samazināšana un vienlaicīga budžeta neitralitātes nodrošināšana, pārceļot slogu uz patēriņa nodokļiem, regulāriem nekustamā īpašuma nodokļiem un vides nodokļiem, var palīdzēt novērst tirgus nepilnības un likt pamatus noturīgu rādītāju sasniegšanai izaugsmes un darbvietu izveides jomā. Nodokļu sistēmas efektivitāti var uzlabot ar nodokļu bāzes paplašināšanu, piemēram, atceļot vai samazinot izņēmumu un preferenciālu režīmu piemērošanu un stiprinot nodokļu administrāciju, vienkāršojot nodokļu sistēmu un apkarojot krāpšanu nodokļu jomā un agresīvu nodokļu plānošanu.